Quickscan natuurtoets Fluunseweg 14 in Didam

rapportnummer 1214

stichting STARING ADVIES

Quickscan natuurtoets Fluunseweg 14 in Didam

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Zelhem	:	december 2011
Rapportnummer	:	1214
Projectnummer	:	1791
Opdrachtgever	:	Kobessen Milieu B.V.
Contactpersoon	:	Dhr. J. Geerdink
Opdrachtnemer	:	Stichting Staring Advies Dr. Grashuisstraat 8 7021 CL Zelhem T 0314 641910 F 0314 641909 info@staringadvies.nl www.staringadvies.nl
Auteur(s)	:	ing. R. Boerboom / drs. L.M.A. Witjes

Inhoud

1 Inleiding en doel 4

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden 5

3 Het ecologisch onderzoek 9
3.1 Methode 9
3.2 Resultaten 10

4 Flora- en faunawet 14
4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet 14
4.2 Wettelijke consequenties 17

5 Conclusie 18

Bijlage 1 KISAL gegevens 19

Bijlage 2 Impressie plangebied 20

Bijlage 3 Wettelijk kader 21

1 Inleiding en doel

In het kader van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op het perceel aan de Fluunseweg 14 in Didam is het noodzakelijk de planlocatie ecologisch te beoordelen in relatie tot de Flora- en faunawet. De heer Geerdink van Kobessen Milieu B.V. is betrokken bij de planologische procedure en heeft aan Stichting Staring Advies gevraagd om een quickscan natuurtoets uit te voeren op deze locatie. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Het heeft als voordeel dat bijvoorbeeld planologische procedures niet onnodig worden vertraagd.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande werkzaamheden schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna, en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier “Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)”.

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

Locatie: Fluunseweg 14
Plaats: Didam
Gemeente: Montferland
Provincie: Gelderland

Beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt in het buitengebied van de gemeente Montferland, ten zuiden van de woonkern Didam (zie figuur 1). Het plangebied ligt in een relatief open agrarisch landschap. Opgaande begroeiing bevindt zich met name langs wegen en op de verspreid liggende erven. Aan de oostzijde grenst het plangebied aan de Fluunseweg. Aan de overige zijden grenst het plangebied aan agrarische percelen.

Het plangebied betreft een agrarisch bedrijf, bestaande uit een bedrijfswoning met een aantal stallen en schuren (zie figuur 2 en bijlage 3). Rondom de te slopen opstallen zijn diverse beplantingen aanwezig. De westzijde van het perceel wordt begrenst door een rij Italiaanse populieren. Ook aan de zuidzijde is een groenstrook met Italiaanse populieren aanwezig. Aan de noordzijde van het perceel bevindt zich het woonhuis met bijbehorende tuin. Aan de oostzijde wordt het plangebied begrenst door de Fluunseweg. Langs deze zijde zijn een aantal opgaande begroeiingen aanwezig, met onder andere zomereik, walnoot, gewone es, hazelaar en laurierstruiken.

Geplande werkzaamheden

Momenteel is het plangebied in gebruik als agrarisch bedrijf. De initiatiefnemer is voornemend om vrijwel alle agrarische gebouwen te slopen. In ruil voor de te slopen opstallen zullen enkele woningen worden teruggebouwd. De huidige bedrijfswoning zal verbouwd worden tot burgerwoning.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rood).

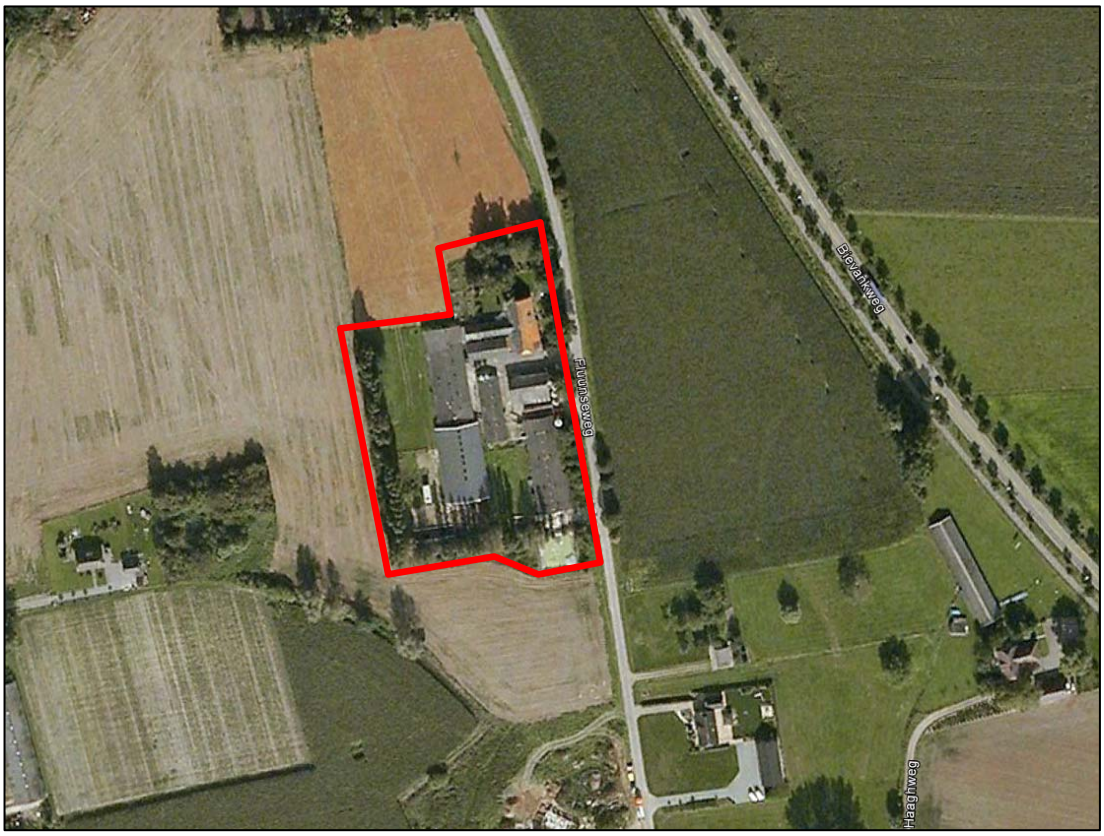

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied (rood).

Beschermde status plangebied

Ecologische hoofdstructuur (EHS)
Voor ruimtelijke ingrepen in de EHS geldt het nee-tenzij principe. Bij het toetsingskader gaat het erom of er een significant negatief effect is op de kernkwaliteiten van de EHS. Het plangebied ligt niet in de EHS (zie figuur 3). De dichtstbijzijnde EHS-natuurgebieden (Stille Wald, de Bijvanck, Bosslag, Bergherbos en de Gelderse Poort) bevinden zich op ruime afstand van het plangebied (vanaf 2 km).

Nadelige effecten voor, tijdens en na inrichting van het plangebied op de EHS-natuur zijn niet te verwachten door de aard van de werkzaamheden en de afstand tot de EHS-natuurgebieden. Er vinden uitsluitend sloop- en bouwwerkzaamheden plaats binnen het perceel. De EHS-natuurgebieden liggen buiten de invloedsfeer van de geplande ruimtelijke ontwikkeling.

De kernkwaliteiten van de EHS worden niet aangetast. Er hoeft geen verdere EHS toetsing uitgevoerd te worden.

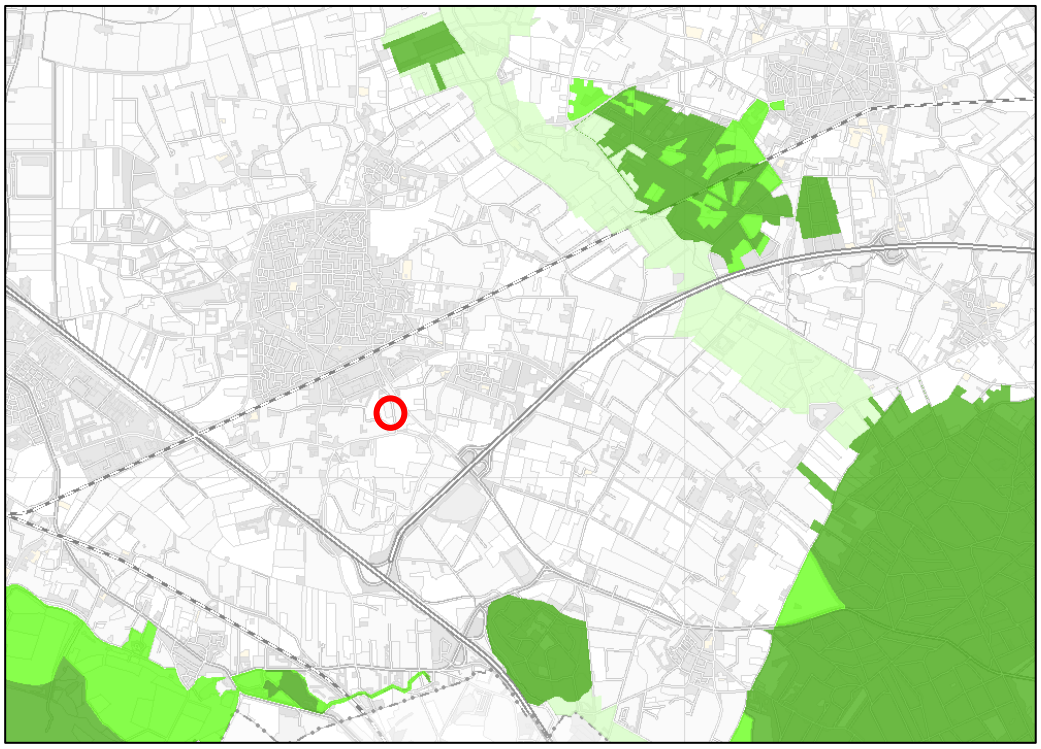

Figuur 3. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de EHS-natuurgebieden.

EHS Vastgesteld door PS juli 2009
Natuur
Verweven
Ecologische verbindingszone

Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (de Gelderse Poort) ligt op ruime afstand van het plangebied (zie figuur 4).
Door de afstand tot dit Natura 2000-gebied (circa 3,5 km) en de geplande inrichting zijn nadelige effecten voor, tijdens en na de aanleg op dit beschermde gebied niet te verwachten. Er vinden uitsluitend sloop- en bouwwerkzaamheden plaats op het perceel.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van Natura 2000 gebied de Gelderse Poort (geel).

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Het literatuuronderzoek omvat twee onderdelen:

1) het beschrijven van relevante onderdelen/passages uit de wet en eventuele jurisprudentie.
2) het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde soorten.

Voor dit laatste onderdeel is de databank van Stichting Staring Advies geraadpleegd op het voorkomen van beschermde soorten. De basis hiervoor wordt gevormd door een in eigen beheer ontwikkelde regionale databank (KISAL, Kennis en Informatie Systeem voor Achterhoek en Liemers), gevuld met waarnemingen van individuele flora- en faunasoorten. Deze waarnemingen zijn verzameld door diverse vrijwilligers en werkgroepen uit de regio. Daarnaast zijn eigen waarnemingen uit diverse onderzoekingen in de databank opgenomen. Dit betreft unieke waarnemingen die vaak niet in andere databanken (zoals het Natuurloket) aanwezig zijn. Bovendien zijn ze vastgelegd op detailniveau, zodat ze direct relevant zijn voor wettelijke procedures.

Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Stichting Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
R. Boerboom	1	07-12-2011	14:30 uur	Half bewolkt, droog, 6 °C, wind 5-6 Bf

Tabel 1. Veldonderzoek.

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het quickscan natuuronderzoek.

3.2.1 Literatuuronderzoek

KISAL

In natuurdatabank KISAL is 1 waarneming van een beschermde soort in de omgeving van het plangebied aangetroffen. Ten noordoosten van het plangebied is in 1994 een torenvalk aangetroffen. In en rondom het plangebied zelf zijn geen waarnemingen van beschermde soorten aangetroffen in KISAL (zie bijlage 1). Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of de torenvalk of andere beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Verspreidingsatlassen

Flora

De Atlas van de Flora van Oost-Gelderland geeft, voor het kilometerhok waarbinnen het plangebied zich bevindt (206-438), de aanwezigheid van één licht beschermde plantensoort weer: gewone vogelmelk (Flora- en faunawet, tabel 1). Zwaar beschermde soorten zijn niet in de directe omgeving bekend.

Broedvogels

Raadpleging van de Atlas van Nederlandse Broedvogels van SOVON vogelonderzoek Nederland heeft voor het atlasblok waarbinnen het plangebied valt het voorkomen van een aantal broedvogels aangetoond. Een deel van de vogelsoorten kunnen een territorium bezetten in het plangebied of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied. Het betreft hier vooral algemene bos- en weidevogels. Daarnaast zijn een aantal Rode Lijstsoorten als huismus, boerenzwaluw, ringmus en steenuil aangetroffen in het betreffende atlasblok.

Zoogdieren

De digitale zoogdieratlas van de Zoogdiervereniging VZZ (www.zoogdieratlas.nl) maakt voor de omgeving van plangebied melding van een aantal beschermde zoogdiersoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bosmuis, bunzing, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, mol, ree, rosse woelmuis en veldmuis.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): steenmarter.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): boommarter, gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

Amfibieën, reptielen en vissen
De site van RAVON (www.ravon.nl) en de Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005 maken in de directe omgeving van het plangebied melding van een aantal licht beschermde amfibieënsoorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bruine kikker, gewone pad en groene kikker complex.

Waarnemingen van streng beschermde soorten amfibieën, reptielen en vissen zijn niet bekend geworden.

Ongewervelde dieren
Raadpleging van diverse websites en literatuur heeft niet de aanwezigheid van beschermde ongewervelde dieren in en in de directe omgeving van het plangebied aangetoond. Door het ontbreken van geschikt habitat voor de diverse soorten ongewervelde dieren worden deze niet in het plangebied en de directe omgeving verwacht.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora
Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen tijdens het veldbezoek. Door het intensieve gebiedsgebruik en de voedselrijkdom van de bodem worden geen groeiplaatsen van bijzondere of beschermde plantensoorten verwacht. De samenstelling van de aangetroffen flora en vegetatie en de daarvan afgeleide inschatting van de voedselrijkdom en bodemgesteldheid bevestigen dit. Rondom de te slopen gebouwen en in aangrenzende percelen en bermen groeien algemene soorten van matig tot voedselrijke bodems als wilgenroosje, klein kruiskruid, grote brandnetel, gewone paardenbloem, speerdistel, gewone veldkers, ridderzuring, zwarte nachtschade, braam en straatgras.

Broedvogels
Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogelsoorten aangetroffen in het plangebied: kauw, vink, houtduif, merel en winterkoning. De te slopen gebouwen en omliggende vegetatie zijn potentieel geschikt broedgebied voor enkele algemene vogelsoorten. Soorten als houtduif, merel en kauw broeden geregeld in of aan gebouwen.

Steenuil
Het erf is potentieel geschikt leefgebied voor de steenuil. De te slopen panden zijn geschikt als broedlocatie voor steenuilen. Er zijn geen sporen van deze soort aangetroffen. Er zijn tijdens het veldbezoek geen nestkasten van de steenuil aangetroffen in het plangebied. De te slopen gebouwen bieden echter geschikte invliegopeningen voor de steenuil. Hierdoor is het mogelijk dat er zich een verblijfplaats of broedlocatie van deze jaarrond beschermde soort in de te slopen gebouwen aanwezig is. Deze kunnen zich achter betimmeringen of op andere moeilijk bereikbare plekken bevinden. Hierdoor is het niet mogelijk om via visuele inspectie een verblijfplaats van een steenuil met zekerheid uit te sluiten. Bovendien is het veldbezoek buiten het broedseizoen van de steenuil uitgevoerd, waardoor niet vastgesteld kan worden of het plangebied een broedlocatie is voor de soort.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) zoogdieren aangetroffen. Het gebruik van het plangebied door enkele algemene soorten als egel, konijn, spitsmuizen en echte muizen is te verwachten. Het literatuuronderzoek bevestigd het voorkomen van algemene, licht beschermde zoogdieren in de omgeving van het plangebied. Het plangebied is potentieel geschikt leefgebied voor de streng beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2). De soort is in het kilometerhok waarbinnen het plangebied valt aangetroffen. Er zijn echter geen sporen van de steenmarter waargenomen.
Overige streng beschermde zoogdieren worden niet verwacht. De waarneming van de boommarter uit de digitale zoogdieratlas zal elders binnen het kilometerhok zijn gedaan. Geschikt leefgebied voor deze soort is niet aanwezig binnen het plangebied.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (verblijfplaatsen van) vleermuizen waargenomen. De te slopen stallen en schuren zijn, door het ontbreken van het geschikte microklimaat, ongeschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten als de gewone dwergvleermuis of laatvlieger. Het woonhuis met deel is potentieel geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Wanneer aan dit pand een verbouwing plaatsvindt worden mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verstoord of vernietigd.

Er zijn geen bomen met holten in het plangebied, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende soorten uitgesloten is.

Door de aanwezigheid van verschillende opgaande groenstructuren rondom de te slopen gebouwen is het plangebied geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Als vleermuizen een verblijfplaats in het woonhuis hebben, kan het erf dienen als (essentieel) foerageergebied. Wanneer alle groenstructuren verwijderd worden betekent dit mogelijk een verslechtering van het leefgebied van vleermuizen. Met name soorten die geen grote afstanden vliegen, zoals de gewone grootoorvleermuis, zijn afhankelijk van groenstructuren dichtbij hun verblijfplaats. Deze soort is weinig flexibel in het bereiken van nieuwe foerageergebieden. Wanneer alle groenstructuren ronden de te slopen gebouwen verwijderd worden, is aanvullend onderzoek noodzakelijk om het gebiedsgebruik door vleermuizen in beeld te brengen.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. Geschikt voortplantingswater ontbreekt in het plangebied. Het plangebied kan sporadisch doorkruist worden door algemene, licht beschermde soorten als gewone pad of bruine kikker (Flora- en faunawet, tabel 1). Streng beschermde amfibieënsoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen. Streng beschermde reptielensoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor deze diergroep.

Vissen

In het plangebied is geen open water aanwezig. Geschikt leefgebied voor vissen ontbreekt.

Ongewervelden

Beschermde ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Het bronnenonderzoek bevestigt dit. Geschikt leefgebied ontbreekt voor de beschermde soorten van deze ecologische groep.

4 Flora- en faunawet

4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 4). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

Flora

In het plangebied zijn geen streng beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze worden ook niet verwacht binnen het plangebied door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. In KISAL zijn in het plangebied geen groeiplaatsen van streng beschermde soorten aangetroffen.
Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn enkele algemene vogelsoorten waargenomen. In natuurdatabank KISAL zijn geen waarnemingen van vogels bekend geworden vanuit de directe omgeving van het plangebied.
Alle aangetroffen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het raadzaam met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen of, voorafgaand aan het broedseizoen het gebied ongeschikt maken als broedplek. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Steenuil

Het plangebied is geschikt leefgebiedvoor de steenuil. Het is mogelijk dat de soort een broedlocatie of vaste rust- en verblijfplaats heeft in de te slopen gebouwen. De broedlocaties en vaste rust- en verblijfplaatsen van steenuilen zijn jaarrond beschermd. Ruimtelijke ingrepen die de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats aantasten zijn een overtreding van de Flora- en faunawet.

Door de verborgen levenswijze en de uitvoering van het quickscan natuuronderzoek buiten het broedseizoen, is het niet uit te sluiten dat er een steenuil aanwezig is binnen het plangebied. Om de aanwezigheid van de steenuil aan te tonen / uit te sluiten is aanvullend onderzoek nodig. Hiervoor zijn 2 inventarisatieronden noodzakelijk in de periode half februari tot half april. Tijdens deze ronden wordt gedurende de avond of vroege ochtend geïnventariseerd op roepende mannetjes. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het afspelen van steenuilgeluiden middels audioapparatuur.

Zoogdieren

D te verwachten soorten zijn, met uitzondering van de steenmarter, licht beschermd (Flora- en faunawet, tabel 1). Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor licht beschermde soorten automatisch de vrijstellingsregeling. Van de steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) zijn alleen de vaste rust- en verblijfplaatsen beschermd. Deze zijn niet aangetroffen in het plangebied.

Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is verder niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Vleermuizen

De digitale zoogdieratlas van de Zoogdiervereniging (www.zoogdieratlas.nl) maakt voor het kilometerhok (206-438) waarbinnen het plangebied ligt melding van 3 vleermuissoorten: de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger en de rosse vleermuis. Alle soorten vleermuizen staan vermeld in de Flora- en faunawet, tabel 3 en de Habitatrichtlijn. Dit betekent dat alle vleermuissoorten streng beschermd zijn. De te slopen schuren zijn, door het ontbreken van een spouwmuur en dakbeschot, niet geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten. Het groen rondom het plangebied wordt mogelijk gebruikt als foerageergebied van vleermuizen.

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergeven:

1. Gebouwen

1. Zijn er gebouwen?

Ja

Bieden de te slopen gebouwen mogelijk winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen voor vleermuizen (denk aan de spouwmuur, dakpannen, kelders, luiken aan de muur, gevelbekleding, zolders, daklagen, kruipruimtes etc.)?

Nee → Nader onderzoek naar winter-, kraam-, zomer- en paar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

Wanneer het woonhuis verbouwd wordt is nader onderzoek naar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen wel noodzakelijk. Hiervoor dienen, volgens het protocol, 3 onderzoeksronden uitgevoerd te worden in de periode april – juni en 2 onderzoeksronden in de periode augustus – september.

2. Opgaande gewassen

Vormt het opgaand groen mogelijk foerageergebied (let vooral op kleinschalig gebied of parkachtige omgeving)?

Ja → Nader onderzoek naar foeragerende vleermuizen is noodzakelijk wanneer het groen verdwijnt.

Vormen de opgaande gewassen een beschutting van een naastgelegen foerageergebied?

Ja → Nader onderzoek naar foeragerende vleermuizen is noodzakelijk, wanneer het groen verdwijnt.

Wanneer het groen rondom de te slopen gebouwen verwijderd wordt, verdwijnt mogelijk essentieel foerageergebied van vleermuizen. Dit kan mogelijk tot gevolg hebben dat een lokale vleermuispopulatie aangetast wordt. Aanvullend onderzoek naar foerageergebied van vleermuizen is noodzakelijk wanneer al het groen in het plangebied verwijderd wordt. Om dan het foerageergedrag van te verwachten soorten in beeld te brengen zijn, volgens het vleermuisprotocol, 3 onderzoeksronden in de periode half april – september noodzakelijk. Er dient een minimale tussentijd van 20 dagen gehanteerd te worden.

Overige diersoorten

Amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden zijn niet aangetroffen. Gezien het ontbreken van voortplantingswater en geschikt leefgebied zijn zwaar beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroepen.

4.2 Wettelijke consequenties

Flora
Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli) of maak het gebied voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt als broedlocatie voor vogels door opgaande vegetatie te verwijderen.

Steenuil
Aanvullend onderzoek naar de steenuil is noodzakelijk. Om de aanwezigheid van steenuilen aan te tonen dienen 2 avond- of ochtendronden uitgevoerd te worden in de periode half februari – half april. Hierbij wordt via het afspelen van geluiden geïnventariseerd op territoriale mannetjes.

Zoogdieren
Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen
Aanvullend onderzoek naar foerageergebied van vleermuizen is noodzakelijk wanneer al het groen in het plangebied verwijderd wordt. Om het foerageergedrag van te verwachten soorten in beeld te brengen zijn, volgens het vleermuisprotocol, 3 onderzoeksronden in de periode half april – september noodzakelijk. Er dient een minimale tussentijd van 20 dagen gehanteerd te worden.

Aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen is noodzakelijk wanneer het woonhuis verbouwd of gesloopt wordt. Hiervoor zijn, volgens het vleermuisprotocol, 3 onderzoeksronden in de periode april – september noodzakelijk. Er dient een minimale tussentijd van 20 dagen gehanteerd te worden.

Amfibieën
Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Reptielen
Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen
Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten
Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets op de locatie Fluunseweg 14 in Didam trekken we de volgende conclusie:

Aanvullend onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen is noodzakelijk, wanneer al het groen in het plangebied verdwijnt en/of het woonhuis gesloopt of verbouwd wordt.

Aanvullend onderzoek naar het voorkomen van de steenuil is noodzakelijk.

Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is voor overige soort(groep)en **niet** noodzakelijk.

Bijlage 1 KISAL gegevens

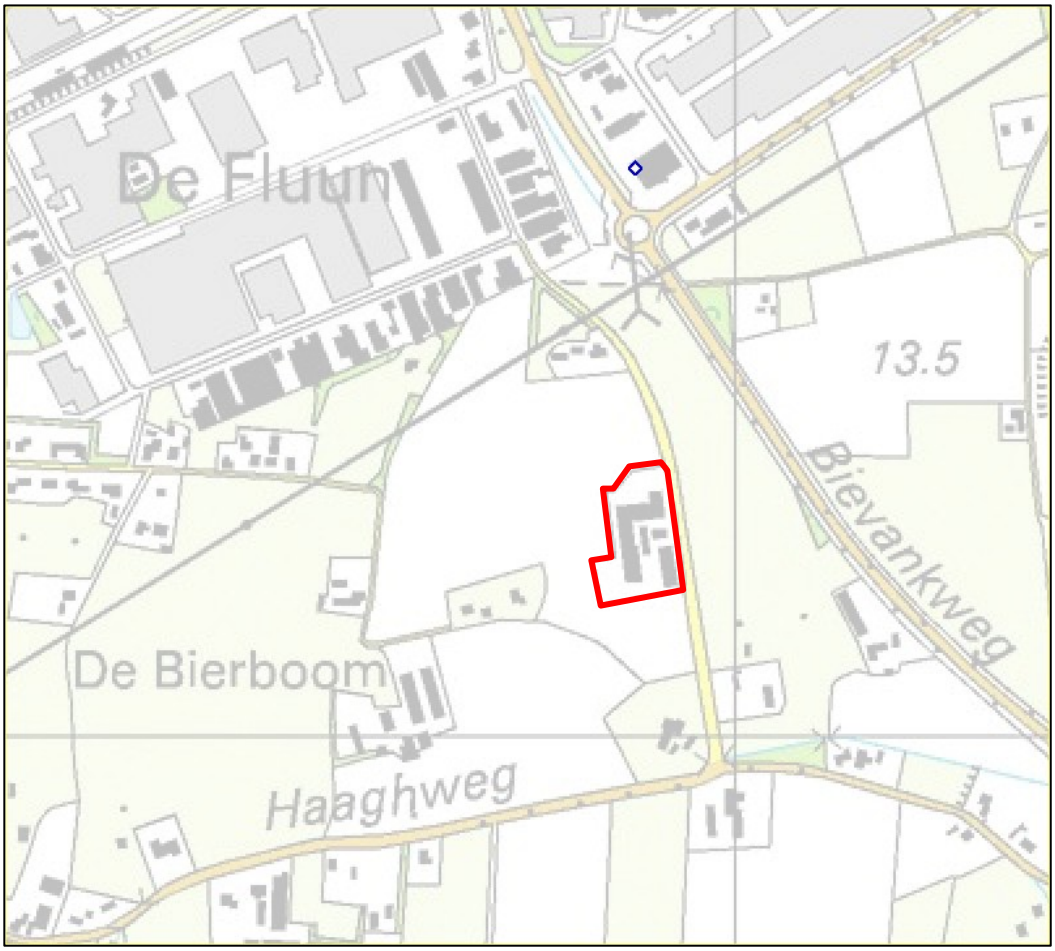

◇ Torenvalk

Ligging plangebied

Bijlage 2 Impressie plangebied

Bijlage 3 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: “Lichte” toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de “lichte” toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: “Uitgebreide” toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.
Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:
- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het *gehele* seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

stichting staring advies

Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem

T 0314 641910
F 0314 641909

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl